

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

Proiectul

**Monitorizarea civică a reformei
Polizei în Republica Moldova**

Republica Moldova are nevoie de reforme profunde în multe domenii. Unul dintre aceste domenii include activitatea organelor afacerilor interne și a organelor de poliție ca instituții împuternicite să protejeze drepturile cetățenilor. Din perspectivă istorică, reformele din acest domeniu au suferit un proces de restructurare și modernizare de lungă durată. La 18 decembrie 1990, Parlamentul a adoptat Legea cu privire la poliție, după care a urmat adoptarea în anul 2010 a Hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea Concepției de reformare a Ministerului Afacerilor Interne” – primul document de politici publice care a identificat principalele probleme ale sistemului afacerilor interne. Unele dintre aceste probleme au fost soluționate prin adoptarea în anul 2012 a Legii nr. 320 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului. Chiar și așa, continuau să rămână multe probleme, prin urmare, la 12 mai 2016, Guvernul a adoptat Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016–2020.

În același context, în anul 2016, Delegația UE și Guvernul Republicii Moldova au semnat un acord de finanțare pentru „Suport pentru reforma Poliției”, inclusiv un suport complementar pentru monitorizarea reformei Poliției.

Proiectul „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, implementat de către Asociația Promo-LEX, se bazează pe rolul de supraveghere al organizațiilor societății civile în timpul implementării reformelor, precum și pe dreptul cetățenilor de a participa la procesul de luare a deciziilor. Acțiunea corespunde Programului UE de suport bugetar pentru strategia menționată mai sus. În plus, acțiunea propusă are analogii în Republica Moldova. Promo-LEX a monitorizat anterior reforma sectorului justiției și deține o experiență vastă în monitorizarea diferitor reforme desfășurate în țară.

Obiectivele specifice propuse pentru realizarea scopului proiectului sunt prezentate mai jos:

- Monitorizarea și evaluarea civică a reformelor și activităților prevăzute în Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016–2020 și Programul UE de suport bugetar pentru anii 2017–2020, alocat pentru implementarea strategiei respective;
- Asigurarea transparenței și responsabilizării publice cu privire la procesul și rezultatele reformei Poliției în Republica Moldova;
- Facilitarea creșterii nivelului de încredere al cetățenilor în Poliție prin activități de consolidare a capacităților, educație civică, monitorizare și outreach desfășurate atât de ONG-urile locale, cât și de Promo-LEX (prin intermediul rețelei sale naționale de observatori și coordonatori locali) în jurul țintelor/rezultatelor și bunelor practici rezultate din implementarea reformei Poliției.

Obiectivul principal al acțiunii este de a consolida responsabilizarea, eficiența și transparența reformei Poliției în Republica Moldova.

Acțiunea vizează abordarea a două obiective transversale:

- Salvagardarea și promovarea gestionării transparente și eficiente a fondurilor și cheltuielilor publice implicate în reforma Poliției;
- Asigurarea, prin intermediul instrumentelor de monitorizare și de advocacy, a sensibilității la dimensiunea de gen a politicilor publice propuse/adoptate ca parte a reformei Poliției.

Grupul țintă al acțiunii este format din următoarele organe și instituții:

- Inspectoratul General al Poliției,
- Ministerul Afacerilor Interne,
- Organizațiile societății civile, inclusiv organizațiile locale,
- Organizațiile din domeniul mass-mediei.

Acțiunea va viza în primul rând autoritățile de implementare (Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției), care au nevoie nu doar de suport financiar direct pentru implementarea reformei Poliției, ci și de o opinie externă neutră cu privire la etapele reformei și rezultatele obținute. Pe lângă faptul că va permite consolidarea capacităților instituțiilor implicate și identificarea lacunelor și a limitărilor întâlnite în procesul de reformă, monitorizarea externă a reformei Poliției va oferi și recomandări pentru îmbunătățirea strategiilor de reformă.

În mod similar, Guvernul și Curtea de Conturi, în calitate de supraveghetori ai procesului de reformă și ai bugetului alocat reformei, precum și Comisia Europeană și alți donatori, au nevoie de informații primare și credibile despre obiectivele planificate în raport cu rezultatele obținute.

Organizațiile societății civile, inclusiv ONG-urile locale și instituțiile mass-media, în calitate de parteneri de implementare a acțiunii, ar avea nevoie de asistență tehnică și financiară pentru implementarea diferitor inițiative la nivel local pentru monitorizarea și informarea societății despre obiectivele și rezultatele obținute în urma reformei Poliției, contribuind astfel la creșterea nivelului de încredere al publicului în poliție.

Mai mult decât atât, comunicatorii din cadrul inspectoratelor de poliție și jurnaliștii, adică cei direct responsabili de informațiile transmise publicului, vor beneficia, de asemenea, de activitățile proiectului pentru îmbunătățirea comunicării și colaborării acestora în legătură cu activitatea poliției.

Având în vedere încrederea redusă a societății în Poliție ca instituție, se așteaptă ca beneficiarii principali ai proiectului să fie cetățenii, care vor obține informații obiective despre activitatea poliției și progresul reformei, și care vor avea posibilitatea să contribuie sau să influențeze această reformă prin participarea la activitățile prevăzute în cadrul proiectului. Beneficiari ai proiectului sunt considerați și polițiștii de la inspectoratele de poliție fiindcă reforma ar trebui să aibă un impact direct asupra lor, or prin activitățile proiectului ei vor avea ocazia să-și exprime opiniile și sugestiile privind progresul reformei.

Beneficiarii finali:

- Organele de implementare a reformei Poliției și angajații acestora;
- Societatea în general, în calitate de beneficiari ai serviciilor oferite de către Poliție.

Perioada acțiunii este de 36 de luni, de la 14 decembrie 2018 până la 13 decembrie 2021. Bugetul total este de 480 000 de euro, iar contribuția UE constituie 384 000 de euro.

Prima componentă a proiectului este dedicată monitorizării cuprinzătoare a Strategiei de dezvoltare a Poliției și a Programului UE de suport bugetar, inclusiv a fondurilor și cheltuielilor publice aferente reformei. În calitate de produse vor fi elaborate 5 rapoarte de monitorizare (semestriale) și un raport final. Rapoartele vor fi elaborate de către experții echipei de bază și de către o echipă formată din 5 coordonatori regionali, asigurându-se astfel o monitorizare atentă a rezultatelor reformei și a impactului acesteia la nivel regional;

În aceste rapoarte se va urmări progresul reformei, vor fi evidențiate eventualele lacune, deficiențe / limitări întâmpinate în procesul de reformă, dar și oportunitățile de îmbunătățire a strategiei de reformă. După necesitate, Promo-LEX va emite alerte timpurii referitoare la posibile abateri de la programul de reformă. Referitor la impact, monitorizarea reformei Poliției va consolida capacitățile instituțiilor implicate și va oferi UE și autorităților moldovenești un instrument credibil pentru o evaluare cuprinzătoare și continuă a reformei.

A doua componentă include 6 mese rotunde pentru prezentarea și discutarea a 5 rapoarte semestriale și a unui raport final; 9 dezbateri (câte 3 anual) privind țintele, rezultatele și procesul de reformă, la care vor participa Inspectoratul General al Poliției, experți, OSC-uri și mass-media; o platformă online (www.politia.monitor.md) unde să poată interacționa cetățenii, organele de poliție și OSC-urile. Rezultatele scontate ale acestor activități sunt informarea cetățenilor despre progresul reformei, îmbunătățirea interacțiunii dintre cetățeni și organele de poliție și contribuția acestora la consolidarea reformei. Impactul anticipat al acestor activități este implementarea corectă, sprijinită de cetățeni, completă și promptă a reformei Poliției.

Pentru informații suplimentare:
Nicolae Panfil, coordonator de program,
nicolae.panfil@promolex.md
mob. +373 79381842.

Activitatea centrală a celei de-a treia componentă este acordarea de sub-granturi pentru acțiunile OSC-urilor locale și instituțiilor mass-media care sunt interesate să monitorizeze reforma Poliției și să organizeze ulterior activități de educație civică și outreach în funcție de constatările făcute. OSC-urile și mass-media vor fi, de asemenea, încurajate să investigheze gestionarea fondurilor și a achizițiilor publice efectuate la nivel regional/local de către inspectoratele de poliție teritoriale, precum și să abordeze aspectele de gen în activitatea poliției la nivel local. Pe toată durata proiectului vor fi oferite sub-granturi în valoare totală de 80 000 de euro (minimum 8 – maximum 16 sub-granturi/de la 5 000 la 10 000 de euro per sub-grant). În plus, Promo-LEX intenționează să organizeze 3 seminare pentru comunicatorii din cadrul organelor de poliție și reprezentanții mass-media (jurnaliștii) privind bunele practici de comunicare și schimb de informații, precum și 3 campanii la nivel național menite să informeze cât mai mulți cetățeni din întreaga țară despre obiectivele și rezultatele reformei Poliției, influențând astfel, în final, încrederea publică în poliție ca instituție profesională care deservește și protejează cetățenii.

Rezultatele estimate:

- O metodologie cuprinzătoare pentru monitorizarea reformei Poliției;
- 6 rapoarte de monitorizare privind implementarea reformei Poliției;
- 6 mese rotunde pentru prezentarea și discutarea rapoartelor;
- 9 dezbateri privind țintele, rezultatele și procesul reformei, la care vor participa partenerii de implementare a reformei și alte părți interesate;
- o platformă online unde să poată interacționa cetățenii, organele de poliție și OSC-urile;
- 80 000 de euro oferți ca sub-granturi pe durata proiectului (minimum 8 – maximum 16 sub-granturi/de la 5 000 la 10 000 de euro per sub-grant);
- 3 seminare pentru comunicatorii din cadrul organelor de poliție și jurnaliști privind bunele practici de comunicare și schimbul de informații;
- 3 campanii de informare la nivel național privind obiectivele și rezultatele reformei Poliției.